
Lesprogramma 2017

Van klacht tot nazorg

Basiscursus 2017

BONtracé; Bijscholing Oogheelkunde Nederland

LESTIJDEN

Totale lestijd per cursusavond is 3,5 uur

Netto lestijd is 3 uur

UMC Utrecht

17:30 -21:00 uur

Radboudumc

18:00-21:30 uur

UMCG

17:15-20:45 uur

Avond 1

Visusdaling:

Leerdoelen:

De cursist kan:

- benoemen wat men verstaat onder visusklachten;
- kan drie oorzaken van visusdaling benoemen;
- kan 5 oorzaken van snelle visusdaling benoemen;
- kan benoemen wanneer een spoedconsult vereist is.

Introductie:

- Zie toolbox
- Casus: Patiënt met een natte MD
Naar eigen inzicht docent uitbouwen met andere ervaringen

Rol/taak medewerker:

- Triage: Leeftijd, voorgeschiedenis, duur (<24 uur, weken, maanden), mate visusdaling (alles zwart, wazig, vervorming)
- Wanneer stap je naar een oogarts?

Verschijnselen:

- Manifestatie visusdaling

Ziektebeelden:

- Cataract
- Maculadegeneratie
- Vaatafwijkingen: diabetes, afsluiting (denk aan maculaoedeem)
- Refractieafwijking

Onderzoeksmethoden:

- Visus meting/refractie
- Spleetlamp/fundusonderzoek

- GVO
- FAG
- OCT

Behandelmethoden:

- Intravitreale injecties
- Cataractoperatie

Voorlichting/nazorg:

- Nazorg Visio (komt in les 5)
- Nazorg informatie na intravitreale injecties
- Nazorg na cataractoperatie (risico op hoge IOP, endophthalmitis)

Boodschap:

Bij acute visusdaling alert zijn, zeker bij vervormingen

Output:

Kennis:

- Cursist kan beredeneren wanneer een patiënt met een visusdaling, op het juiste moment, door een oogarts gezien moet worden.
- Cursist weet wat er binnen zijn/haar functie verwacht mag worden.

Vaardigheden:

- Cursist kan de optimale volgorde van aanvullend onderzoek vaststellen.
- Cursist weet wanneer hij/zij met een oogarts moet overleggen.

Houding:

- Cursist kan een patiënt informeren over de oogheelkundig aanvullende onderzoeken.

Avond 2

Rode/pijnlijke ogen:

Leerdoelen

De cursist kan:

- 4 oorzaken benoemen die een rood oog kunnen veroorzaken;
- benoemen wat het verschil is tussen een conjunctivitis en een keratitis;
- benoemen wat een typische klacht is bij een allergie in het oog;
- benoemen wanneer een rood oog een spoedindicatie is;

Introductie:

- Zie toolbox
- Casus: Acut glaucoom
Naar eigen inzicht docent uitbouwen met andere ervaringen

Rol/taak medewerker:

- Triage: Leeftijd, voorgeschiedenis, ernst (is er ook visusdaling?), duur (acut?), mate van pijn/roodheid, uni- of bilateraal, andere klachten (misselijkheid/braken?)

Verschijselen:

- Roodheid
- Pus
- Pijn
- Zwelling

Ziektebeelden:

- Blepharitis/meibomitis
- Conjunctivitis

- Glaucoom
- Hoornvliesaandoeningen (erosie/ulcus)
- Uveïtis
- Regenboogvliesontsteking

Onderzoeksmethoden:

- Visus/refractie
- Oogboldruk
- Spleetlamponderzoek (evt Fundusonderzoek)
- FLU kleuring
- Kweken, microbiologie + virologie (VOK punctie)

Behandelmethode:

- Medicamenteus
- Laser (glaucoom)
- Chirurgie (Glaucoom)

Voorlichting/nazorg:

- Besmettelijk
- Druppelinstructie/zalven
- Afnemen Kweek microbiologie
- Occlusieverband

Boodschap:

Bij roodheid/pijn in combinatie met een visusdaling alert zijn.

Output:

Kennis:

- Cursist kan beredeneren wanneer een patiënt met rode/pijnlijke ogen, op het juiste moment, door een oogarts gezien moet worden.
- Cursist weet wat er binnen zijn/haar functie verwacht mag worden.

Vaardigheden:

- Cursist kan de optimale volgorde van aanvullend onderzoek vaststellen.
- Cursist weet wanneer hij/zij met een oogarts moet overleggen.
- Cursist kan zalven/druppelen/occlusie.

Houding:

- Cursist kan een patiënt informeren over de oogheelkundig aanvullende onderzoeken.

Avond 3

Geopereerde patiënt, trauma, vlekken en flitsen:

Leerdoelen

De cursist kan:

- benoemen welke alarmsignalen er zijn bij een patiënt met een oogtrauma
- alarmsignalen herkennen bij een geopereerde patiënt.
- alarmsignalen herkennen bij patiënten met netvliesproblematiek
- verwoorden hoe bij bovengenoemde 3 patiëntengroepen te handelen in geval van deze alarmsignalen

Introductie:

- Zie toolbox
- Casus: Geopereerde patiënt met klachten
Casus: Patiënt met een trauma (chemisch)
Casus: Patiënt met ablatio
Naar eigen inzicht docent uitbouwen met andere ervaringen

Rol/taak medewerker:

- Triage geopereerde patiënt: Leeftijd, voorgeschiedenis, ernst (is er ook visusdaling), pijn, misselijkheid/braken
- Triage trauma: aard van het trauma (type letsel), bijkomend letsel.
- Triage vlekken/flitsen: leeftijd, voorgeschiedenis, duur, frequentie flitsen, gezichtsvelduitval

Verschijnselen:

- Geopereerde patiënt: Pijn, rood, zwelling, pus, misselijkheid/braken
- Trauma: Pijn, rood, zwelling
- Vlekken en flitsen: vlekken, flitsen, gezichtsvelduitval

Ziektebeelden:

- Geopereerde patiënt: endophtalmitis, hoge IOP
- Trauma: CA, chemisch
- Vlekken & flitsen: ablatio, achterste glasvochtloslating

Onderzoeksmethoden:

- Visus
- Spleetlamponderzoek
- USG
- Radiologie (Röntgen/ CT scan)
- PH meting
- Kweken microbiologie/virologie (CV biopt)

Behandelmethode:

- Intraoculaire antibiotica
- Spoelen
- Medicamenteus
- Operatief (bijv trauma: perforatie, vlekken en flitsen: PPV)

Voorlichting/nazorg:

- Houdingsadvies (bij ablatio)
- Alarmsymptomen

Boodschap: Adequaats handelen in een acute situatie

Output:

Kennis:

- Cursist kan beredeneren wanneer een patiënt na een operatie, trauma, of met vlekken en flitsen, op het juiste moment, door een oogarts gezien moet worden.
- Cursist weet wanneer er direct gehandeld moet worden. (weet wanneer van de richtlijn afgeweken moet worden)

Vaardigheden:

- Cursist kan de optimale volgorde van handelen vaststellen.
- Cursist weet wanneer hij/zij met een oogarts moet overleggen.
- Cursist kan het oog spoelen.
- De verpleegkundige en DA kan huidhechtingen verwijderen.

Houding:

- Cursist onderschat de problemen/klachten van een geopereerde patiënt niet.

Avond 4

Kind met oogproblemen, Kind en volwassenen met neurologische aandoeningen:

Leerdoelen

De cursist:

- doet kennis op van de ontwikkeling van het visuele systeem, het luie oog, de samenwerking van de ogen en de veelvoorkomende oogafwijkingen bij kinderen
- doet kennis op van de besturing van de oogbewegingen en van oogafwijkingen met een neurologische oorzaak

Introductie:

- Zie toolbox
- Casus: Kind met strabismus
Naar eigen inzicht docent uitbouwen met andere ervaringen

Rol/taak medewerker:

- Triage: Leeftijd, voorgeschiedenis, ernst (is er ook visusdaling)

Algemeen:

- Embryonale ontwikkeling van het oog.

Verschijnselen:

- Pussend oog
- Rood oog
- Slechtiendheid (refractieafwijkingen)
- Scheelstand van één of beide ogen
- Witte pupil
- Dubbelbeelden
- Acute visusdaling (uitval gezichtsveld)
- Hangend ooglid

- Verschil diameter pupil

Ziektebeelden:

- Strabismus
- Amblyopie
- Ablatio bij kind
- Cataract bij kind
- Diplopie
- Nystagmus
- Nervus (II t/m VII) parese
- Infarct/ontsteking van de oogzenuw
- JIA
- Dacryocystitis

Onderzoeksmethoden:

- GVO/FAG/OCT (zie lesavond 1)
- VEP
- MRI, CT-scan hersenen

Behandelmethode:

- Medicamenteus (bijv. prednison bij A-AION, antibiotica)
- Niet-medicamenteus (bijv. occlusie bij amblyopie)
- Operatief (bijv. strabismusoperatie)
- Verwijzing neuroloog

Voorlichting/nazorg:

- Ouders/patiënt goed informeren/gerust stellen
- Onderzoeken uitleggen

Boodschap:

Onderschat de klachten bij kinderen en volwassenen met neurologische aandoeningen niet! Vaak zijn dit spoedgevallen.

Output

Kennis:

- Cursist kan beredeneren wanneer een kind met oogproblemen door een oogarts/ orthoptist gezien moet worden.
- Cursist kan beredeneren wanneer een kind en volwassene met neurologische problemen door een oogarts/ orthoptist gezien moet worden.
- Cursist weet wanneer er direct gehandeld moet worden. (weet wanneer van de richtlijn afgeweken moet worden)

Vaardigheden:

- Cursist kan de optimale volgorde van afgesproken onderzoeken vaststellen.
- Cursist weet wanneer hij/zij met een oogarts/orthoptist moet overleggen.

Houding:

- Cursist onderschat de problemen/klachten van een kind met oogproblemen niet.
- Cursist onderschat de problemen/ klachten van een kind en volwassene met oogproblemen niet.

Avond 5

Nazorg, Visio, Bejegening:

Leerdoelen

De cursist

- kan de signalen van slechtziendheid herkennen, en weet hoe om te gaan met patiënten met een visuele beperking.

Introductie:

- Zie toolbox
- Casus: Cursisten bereiden zelf een casus voor. Deze wordt even kort besproken tijdens de introductie.

Rol/taak medewerker:

- Begeleiding van de slechtziende en blinde patiënt.

Verschijselen:

- Tijdens de lesavond kunnen de cursisten zelf ervaren hoe het is om slechtziend of blind te zijn door gebruik te maken van simulatiebrillen.

Ziektebeelden:

- Definitie van slechtziendheid en blindheid.
- Meest voorkomende oorzaken van slechtziendheid en blindheid.

Onderzoeksmethoden:

Behandelmethoden:

- Informatie over wat de hulpinstanties voor slechtzienden en blinden kunnen doen (door medewerker Visio)

Voorlichting/nazorg:

- Interventies die toegepast kunnen worden tijdens een bezoek van een slechtziende of blinde patiënt aan de (poli)kliniek.
- In gesprek met een slechtziende of blinde patiënt (begeleiding door medewerker Visio).

Boodschap:

Cursisten formuleren op het einde van de avond zelf een boodschap n.a.v. hun ervaringen tijdens de simulatie die avond.

Output:

Kennis:

- Cursist kan de vijf meest voorkomende oorzaken van slechtziendheid en blindheid opsommen.
- Cursist kan verwoorden wanneer je iemand slechtziend of blind kan noemen.
- Cursist kan benoemen waar een slechtziende of blinde patiënt terecht kan voor hulpmiddelen en maatschappelijke begeleiding.

Vaardigheden:

- Cursist kan interventies benoemen en uitvoeren die toegepast kunnen worden wanneer een slechtziende of blinde patiënt de (poli)kliniek bezoekt.
- Cursist kan beredeneren en verwoorden wat de consequenties van slechtziendheid of blindheid zijn.
- Cursist kan beredeneren en verwoorden waar een slechtziende of blinde patiënt in de thuissituatie mee te maken kan krijgen.

Houding:

- Cursist kan zich verplaatsen in de slechtziende of blinde patiënt en hem de ondersteuning geven die hij nodig heeft.